

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful ese de două ori pre septembra: Dumineca și Joi'a. — Prenumeratul se face în Sabiu la spediteurul foieș pre afara la c. r. poste cu bani gata prin scrisori francate, adresate către speditura. Pretiul prenumeratului, pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nº 41. ANULU XX.

Sabiu, in 21 Maiu (2 Iuniu) 1872.

tră celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monachia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru principatul și teritoriul pre anu 12 1/3 anu 6 fl. Inseratele se plătesc pentru întâiă ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetare cu 3 1/2 cr. v. a.

Archiduces'a Sofi'a.

Din castelul curții imperiale a străbatut în toate părțile scirea cea trista despre moartea Înaltei Selei imperiale și regesci, a serenissimei Domne Archiducese SOFI'A, Mamă pregratiosului nostru Imperator, Rege și Domnitoru, ce se intemplă după unu morb greu in 16/28 a. I. c. la 3 ore Diminătă.

Credintă și alipirea către monarhul și dinastia domnitoră, aceasta legatura puternica între popore și Domnitorul lor, a fostu pentru noi totu-déun'a radimulu, in carele amu aflatu consolatiune in tempuri grele și fatale și bucuria in tempuri, cându, sub scutul celu pregratiosu, provedintă ni-a deschis ualea la bunetatile libertătiei civile, bisericesci și naționale.

Acesta credintă și alipire, in momentul, cându Augustulu nostru monarh, investit cu intrég'a familia domnitoră in doliul celu mai aduncu, veră lacrimi de durere pentru perderea pr. in. Sele Mame, imple de adenca jale pre fia-care supusu credinciosu.

Durerea cea mare, carea cercetă prin evenimentul acestu sguditoriu intrég'a pr. înaltă familia domnitoră sa dea ceriul sa o micsioreze cugetul, ca provedintă in sfaturile ei nepenetrabile a aflatu de bine că tributul acestu neincungjurabilu sa se dea mai curând de cum suntu calculatiunile omenesci, cu deosebire inse participarea milionelor de supusi credinciosi, cari veră lacrimi dimpreuna cu préiubitul loru monarh !

Archiduces'a Sofi'a este unu surcelu din famili'a regesca a Bavariei. Tatăl densei a fostu Regele Bavariei Maximilianu I.

Din casatori'a prima a acestui rege și trage originea Carolin'a August'a socia a (dela 1816) imperatului Franciscu I; din casatori'a a două gemene Elisabet'a (acum regina vedua in Prussi'a) și Amali'a (dela 1822 soci'a regelui Saxoniei) ambe nascute in 1801 apoi Sofi'a Archiduces'a de Austria și Mari'a (acum veduv'a remasa după regele Fridericu Augustu alu Saxoniei) ambe nascute in an. 1805 (27 Ianuariu).

Dintre cele siése fiice ale regelui Maximilianu I, una a fostu buna vitrega și reposată mama adeverata a Majestătiei Sele Imperatului.

La curtea parintilor archiducessei a domnului pre tempurile cându se află dens'a in cas'a parintescă o viață spirituale plina de interesu. La curtea aceea și disputau întăietatea diferitele pareri și asupr'a cestiunilor religiose și politice. Impregiurarea acăstă și aceea ca fiicele regelui Maximilianu au fostu toate femei de spiritu, a avut o influență plina de urmări favorabili asupr'a caracterului Archiducessei.

In anul 1824 devine soci'a I. S. Archiducelui Franciscu Carolu, fiul al doilea alu Imp. Franciscu I. Archiduces'a a traitu după casatoria tempu indelungat de departe de sgomotul publicu, ocupata mai multu cu educatiunea pruncilor sei, cari erau toti de genul barbatescu, afara de o fiia, carea a murit in etate de cinci ani.

In anul 1848 aducu evenemintele cele mari și numele Sofiei pre scen'a politica. Helfert in istoria Austriei vorbesce cu mare reverentia de persoană archiducessei și in ceea ce privesce activitatea ei său mai bine participarea ei la evenemintele anilor celor furtunosi 1648/9.

Imperatulu Ferdinandu I, după cum ni este cunoscutu a abdisu inca in 1848 de tronu. Urmarea aru și fostu că sa urmeze fratele celu mai mare, Archiducele Franciscu Carolu. Atunci Archiduces'a Sofi'a devinea imperatresa. Mulți și dîceau pre acelu tempu, ca acăstă aru și o aspirație din parte-i inca de pre tempulu cându nu erau alte sianse decât numai impregiurarea, ca imp. Ferdinandu nu avea princi. Cându abdică imperatulu Ferdinandu aspirația presupuse se vediu că era neintemeiată; pentru ca resignația la tronu a Archiducelui Franciscu Carolu fu acompaniata de cea a Archiducessei Sofi'a și asiā pre tronu se urcă Majestatea Sea Imperatulu și Regele Franciscu Iosifu I, fiul celu mai mare alu numitilor Archiduce și Archducesă.

Dealtmintrea opinionea publică a adscrisu Archiducessei Sofi'a și după 1848 o influență considerabilă asupr'a evenemintelor.

Inainte cu vre-o căte-va septămâni de catastrofă mortiei anunțarea buletine bolnavirea Archiducessei Sofi'a. Dupa o scurta întorcere spre bine băla să reinnoiu și a intrat cu rapediune in unu stadiu amenintiatoru. Toate rudeniele au alergat din departare și apropiare in tempulu din urma la patulu bolnaviei, asiā incătu dens'a și-a datu spiritulu incungjurata fiindu de numerosii membri familiari.

Se adscrise originea bolnavirei, carea demultu prinsese radacini și superare celei nesuprimabile cărei dens'a fu supusa din tempulu cându perdă pre iubitulu ei șiu Maximilianu Imperatulu Mexicului.

Eri Sambata, la 4 ore după-măsura dî a fostu immortarea.

Despre de ale noastre.

De unu tempu incocă amu urmarisu numai că privitor cele ce se scriu, cu deosebire in "G. Tr.", cu privindia la politică nostra națională. Că unii ce suntem pronunciati in ceea ce se atinge de tinența naționalei noastre și că unii ce de atâlea ori, de siese eni incocă, amu spusu și resultatele acestei tienule, amu și indreptatiti, că sa audim și din ceea-lalta parte unu cuventu de domne-ajuta, după cum dice românulu, despre resultatele tienutei politice, recomandate și in anii mai recenti și practicate din ceea parte. Acăstă inse, că unu secretu magicu nu se spune nicări. Totu ce ni se spune e, ca cei ce nu urmăria cum dicu ei, suotu venditori, capete plecate, mai scie ddiu cui și alte de

feliiu acestă, cu scopu, precum se vede, de a suscita prepusori in omeni. Aceasta intelepciune politică se ilustrează apoi cu căte alure luate din dreptă și din stengă, amestecându-se cuadrate cu rotunde și rotunde cu cuadrate, din cari apoi ieră nu poti vedea altă de cătu ideă ca pentru ce sa fie cutare și cutare demnitarii bisericescu in fruntea românilor.

Amu cugetat adeseori, ca pentru ce au lipsa omeni, cari facu mari pretensiuni de a fi omeni politici, că sa rescolește statul nuori de pulbere, fără a veni cu ce-va positivu și inca tocmai atunci, cându li se demonstra pre degete, ca români cum ne arata trecutulu, numai pre calea luptei intre marginile legilor existente, potu sa-si ocupe unu

teren, de pre care sa ajunga la drepturile statului de ferbinte dorite de ei. Amu cugetat multă, că ore ce ii constringe pre acești omeni, că sa derime și sa nimicăse și potențul ce au pentru sine și sa acopere cu tin'cea mai uricioasă și singurul radim, pre lângă care ni-amu stăcăratu esențială, precum a fostu și este biserica la români. Iose în urmă tutororu meditațiunilor acestoră nu amu potutu ajunge la altă concluză decât la acelă, că suntem bântoiti de aspirația cea funesta a unor omeni, cari voru cu ori ce pretiu sa aibă unu renume, fia acelui renume macaru de Erostrati politici.

Scopulu nu numai nu e nobilu, că și mijloace cu care se pune asiā ce-va in scena, dări mai involve și acea impregiurare durerosă, ca omeni

acestia, carii si-au cercat poterile lor si si-au vedea visulu cu ochii si si-lu vedea inca, lucera din tota potere spre a impinge natiunea romana si mai departe in abisul nesigurantei, nescintului, acoperita cu o cetera inca mai grosa ca pulverea ce suntu in stare a rescolti ei insisi.

Candu n'aru si fostu totu acesti omeni eroii acestia, carii au luat parte la afaceri politice, afaceri, cari au mersu bine pana candu conducerea a fostu in mani mai bune, si candu nu amu si vediutu, ca ei, de candu s'au ruptu de catra inteligintia cea cu cugete ratiunabile, si au plecatu cu suplici sterpe de idei de dreptu publicu, orbeca mereu din unu intunecu intr'altulu si pericoliteza si pusetiunea natiunei in generu si folosele ei in deosebite parti ale tieri, in specie, unde interesele nostre suntu calcate de straini, atunci amu cugeta ca densii au nisce idei mai inalte si despre pusetiunea si despre interesele nostre si ca noi nu ne potem radica la acea inaltaime, amu cugeta ca noi nu potem petrunde ca densii in arcanele politicei, pre cori nu asta inca de oportunitu a ni le desfasurá si noue.

Il amu vediutu insa in periodulu celu adoratal de densii schiopatandu si punenda-se la caroul triumfalu al unei marimi politice necunoscute in Europa, alu sasului Reichenstein, ii amu vediutu chiaru si candu cu suplicia oea memorabile colindandu cu pelaria in mana prin anticamer'a unui Conrad Schmidt, carele, chiaru si in casulu candu aru si o celebritate politica de renume, deca nu europenu, celu putienu austriacu, este unu contrariu declaratu alu intereselor romane, ii amu vediutu facendo concluse in numele natiunei si pentru natione, cari nu au potutu traui nici dile, ii amu vediutu pre unii inchinandu-se in uniforma unguresca la didei situatiunei, pre altii asteptandu prin anticamere dupa ferenituri si injurandu mai tardiu ierasi pre cei ce nu vrura ale deschide nici usi'a. Si acum? Acom, candu s'au loviti cu capulu de atati pareti si aa vediutu in totu loculu, ca pareti suntu mai tari decat capetele loru, voiescu cu ori ce pretiu ca sa ii urmeze toti romani, dandu si mai departe, cu capetele de pareti, pote cu scopulu, ca romani in fine sa remana toti fara de capete, prin urmare fara de viatia.

Trista sorte pentru o natiune, carea prin o astfelin de purtare a fostu silita asi perde prestigiu, ce l'a fostu mantuialu cu puterea unii barbati intelepti ai natiunei, tocmai in tempulu candu ea era chiamata a ocupá unu locu intre elementele monarchiei si intre elementele Europei spre salutea acestor si spre a sea propria; trista sorte, candu are ocasiune sa repareze celu putienu ceva din ceea ce s'a stricatu asiá de neinteleptiesce, sa se vada agitata chiaru de omeni de ai sei spre a nu mai poti ajunge la altu repausu de catu pote la celu ce semena cu celu alu mortiei.

Amu intielege o disertantia de opinioni politice intre romani. Aceea in tempulu de satia aru si fostu la loculu seu si aru si servit, la alti omeni, spre lamurirea lucrului. S'au facutu incercari preste incercari ca sa ne potem intielege, inse cu durere trebuie sa constatamu, ca incercarile s'au facutu objecto de certe personali, in fine s'au oslenit omenii a mai lupta cu visirulu inchis, au datu si personalitate in laturi si dlu vine si, voindu sa nimicesta cu istoria, pre carea sa ne ierte deca i spunemu ca nu o cunosc, bisericile ca pericolose pentru natiuni, vorbesce cate din carte este fara de carte despre confessiuni si — cetatoriul va accepta baremu acum consilie dela Dsea, ca ce se faca natiunea, deca ce s'a facutu dela Adamu pana acum nimic'na e bunu; — de unde! la finitu se escusa, ca scriindu pre dramu, articlii voru fi fara logica; iera politic'a romane ea totu-deun'a balta. Densulu si siretu, apelaza pre terenulu bisericescu la natiunile conlocuitore si crede ca asiá se poate face si cu celu politico; inse pana candu indigitarea la natiunile cu confessioni multe este numai o reclama inaintea lumiei, carea nu ne cunosc mai de aproape reforintiele, pana atunci este naturalu ca netolerantia "celor ce numai ei potu fi mantuiti" sa sia asiá de infiata pre terenulu politico ca si pre celu confessiunale. Si acesta nu atatu din partea bisericilor, dara din partea acelor ce au suptu ie-suitismulu pentru ca sa-lu porti ascunsu sub fraca si magiarca in tote dilele loru.

Dara pote sa ne inselam in tote, pote ca tote scaparaturile loru suntu numai pentru ca sa nu-punem la activitate, la lucru. Ei bine!

Nu le place activitatea impreunala cu truda si osteneala, atunci pentru ce nu-si dau pace si nu lasa

pre altii sa lucre linisci? Si asiá adversarii dau destulu de lucru pana candu voru poti cei ce nu se temu de ostenele pentru natiunea loru, ca pasu de pasu, sa advea pre romani ierasi in pusetiunea de pre cari ei i au datu josu de siese ani incoco. A stricá e usioru. O loviture e de ajonsu spre a derima unu organismu, pre care lovitoriolu in o vecia intréga numai e in stare de alu readuce in starea sea de mai nainte.

Romani din tote partile nu se voru amagi despre situatiunea in carea ne aflam. Ei nu si voru mai da de buna voia drepturile loru cele mai sacre altora, hinduca astfelui are placerea cutare seu cutare dictatoru alu opiniunei loru publice. Densii voru engeta ca destolu sa silescu altii sa ne angustezze drepturile nostre, nu trebuie sa mai ajute si ei insii la angustarea loru.

Petrus de cugetul acesta nationalu voru cautá unde voru puti sa isbutescu cu cate unu deputat alu loru si apoi filosofii nostri politici vorbesca ei de lan'a caprin'a loru, in foile loru, pana se voru saturá.

Seurile ce ni sosira pana acum dela Brasovu suntu forte imbucuratore. Sa merga densii inainte pre calea pre care au pornit. Densii interpretaze prin sapte nationalismul loru si bine facu, bateru de aru urma toti asiá si de nu s'aru mai confundá nimenea de vocile acelor ce striga nationalismu mereu si in sapta suotu numai purtatori de slepuri candu ale unoru candu ale altoru straini.

Speram ca nu preste multu vomu fi in stare de a vorbi cu siguritatea, cu carea vorbim despre Brasovu, si despre Orastia, Sebesiu, Mercurea si asiá mai departe.

Miscari constitutionali.

In Mediasiu se va tiené catu de curendu (Marti in 23 Maiu, 4 Iuniu) o adunare natiunale sascesca. Pre catu se poate vedea din diurnalele sasiloru, socalu principale este desbaterea cestiunie municipale sascesci, tienul'a sasiloru in sessiunea urmataria a dietei si dupa parerea multor si definitiv'a impacare intre partidele ce se nomeau sasi-vechi si sasi-juni. Se mai vorbia si de unele veleitati de a trece viitorii deputati sasi in castrele opusetiunie. "S. d. W." se exprima in privint'a acesta in urmatoarele: Dupa cum stau astazi lucrurile si voru mai sta a buna sema unu sru mai indelungat de ani, in Pest'a suntu partidele astfelui de nenaturalu formate incat nici unu sasu nu poate dorii sa-si vedea convingerile strivite de obedire cele neindurate ale unei seu altor partide. De cum va se ia cestiunea de dreptulu de statu ca causa de disertantia intre partide — si alta causa principale nu ni este cunoscuta — se intielege de sine ca representantii sascesci nu voru voi a aruncata cu stanga statul in convulsioni noue, nici cu stanga estrema a-lu resturna din fundamentu, cu atat' a mai putienu cu fractiunile de nationalitati a-lu taiat in bucatiile singurative (ci dora a-lu doce intregu in pola lui mosiu Bismarck R.). Ei nu potu altintre si nu trebuie sa urmeze astfelui, decat sa stea de parte de ori-ce slabanogire a fundamentului de dreptu de statu creatu in anulu 1867, si asiá in tete afacerile de natura acesta trebuie sa merga cu partid'a regimului, seu, deca cuiva i suna mai bine, cu partid'a lui Deak. Mai in tote celelalte cestiuni partidele au inca sa dovedesca ca existintia loru sta pre base morale. Aci n'ajungu vorbe amagitoare. Liberalismu cu voturi virile, egalea indreptatire natiunale cu suprimarea ori carei limbi nemagiere, nepartirea confessiunale cu cele mai adunci metanii inaintea ierarchiei romano-cattolice, principiele mari dela 1848 cu deosebita distinciune a aristocratiei, sarcini egale cu imobilarea cetatianului si tieranului in favorea capitalului, folose egale cu drumuri familiare de feru, cu drumuri radiale pentru Pest'a si apoi cali desfundate la tierra, — suntu nisce imagini de a lui Janus cu cari este preste putintia de a face cineva legatura fara de a fi legatur'a egale cu supunerea. Voim unitatea statului; voim desvoltarea lui pre base liberali, crescere a lui la solele dreptaties; noi inse nu suntem magari, aristocrați si nici popi (Pfaffen)."

Din Croatia se telegrafiza ca la alegerile prezente partid'a nationala a reesitu cu o majoritate de doue tertialitati.

Impacarea Galitei dispare totu mai multu si

mai multu acusi nu se mai vedea nimica de dens'a.

Rescriptul

ministerialu dto 11 Maiu a.c. nr. 9280 adresatu catra Presantia Sea Domnulu Episcopu diecesanu, ca catra presiedintelegatiunei romane, in meritul impartirei fondurilor comune cu serbii si a procedurei urmarind a despartirea ierarchica a comunelorumiste.

Ilustrissime si reverendissime Domnule!

Majestatea Sea cesare si regia apostolica cu pre'nalt'a relatiune dto. 19 Aprilie a.c. s'a induratu pregratiosu a incuviintia invoiela urdita de o parte intre congresulu nationalu serbescu, de alta parte intre sinodele eparchiali romane din Aradu si Caransebesiu in privint'a fondurilor si fundatiunilor nationale serbesci din Carlovetiu, in privint'a fondurilor si fundatiunilor scolastice gr. orient. din Pest'a, in fine in privint'a procedurei urmarinde la despartirea comunelor bisericesci miste, care mai nainte au apartinut la diecesa Aradului, a Temisiorei si a Versietiului; s'a induratu mai departe a-mi incredintia mie facerea despusetiunilor necesari pentru esfuituirea acestei invoieli, si a me imputeri: ca comissionea ce administradia fondurile scolastice gr. orientale din Pest'a, dupa impartirea fondurilor administrate de ea sa o disolu.

Pre bas'a acestei invoieli, provediute cu pre'nalt'a aprobare, pre partea dieceselor gr. orientale a Aradului si Caransebesului organizate de nou in anulu 1865, si incorporate catra Metropoli'a romana, e a se estradă din fondulu nationalu serbescu nealienabilu si clericalu o suma de 300,000. fl. adeca o suma aversio-nala de trei sute mii de florini val. aust. si anume 253,000 fl. in obligatiuni private sigure, 25,000 fl. in obligatiuni pentru desdaunarea pamentului, magiare si banatiene, in valore nominala, era restul in bani gata.

Prin sum'a acesta de escontentare finala, pretensiunile de desdaunare ale dieceselor romane pentru bisericici catedrale, residintie episcopesci etc. cari prin resolutiunea pre'nalt'a dto 24 Decembrie 1864, s'au lasato la episcopiele din Temisiore si Versetiu; precum de alta parte pretensiunile de desdaunare ale ierarchiei metropolitane serbesci facute in privint'a realitatilor lasate in favorea reinstituie diecese a Caransebesului, si in privint'a pustei St. Simionu oflatoria in posessiunea episcopiei aradane, — se considera de incetate finalinte, si totu-oata e a se considera de incetatu si obligamentul de ajutoriu, datu pana acum'a din partea fondurilor nealienabile nationali serbesci si clericale in favorea Episcopului aradanu, a consistoriului oradanu, precum si a institutelor teologice din Aradu si Caransebesiu.

Dintre fundatiunile speciali administrate la Metropoli'a din Carlovetiu cumulative cu fondurile nationale serbesci, asiá numitulu "fondus instructus" alu diecesei aradane, nu altu-cum fondatiunea facuta de baronul Iosif Rajacsics patriarchulu serbescu, pentru unu institutu teologicu romanu, asemene voru fi a se estradă eparchiei romane.

Fondurile si fundatiunile scolastice administrate in Pest'a prin comissione deosebita, anume fondulu scolasticu, fondulu pentru pensionarea investitorilor si fondulu pentru stipendiu a lui Athanasius Ball'a, suntu a se impartiri in doue parti egale intre Metropoli'a carloviene, de alta parte intre diecesele Aradului si Caransebesului, apartinete de la Metropoli'a din Sibiu; inse din fondulu scolasticu, fondatiunile si legatele menite eschisivu pre scopuri serbesci si administrate cumulative cu numitulu fondu, adeca fundatiunea lui Georgiu Balya, — alui Albrecht, Ducale de Sacsentesch, — alui Julianu Csokor si a lui Naum Bozda, inca nainte de impartire suntu a se separa ca unele ce nu cadu sub impartire; din contra fondulu pentru institutulu preparandialu din Aradu, ca fondu curat romanescu, — e a se estradă romaniilor.

In consonantia cu principiul egalei impartiri a memoratelor fonduri, in privint'a pretensiunii de desdaunare facute in numele acestor fonduri

din incidentele de fraudă și nerecunoscere a "Zaharii Nedoklyansky" ane contră erașinului; precum și în privința pretensiunii erarii lui facia de aceste fonduri pentru Asia numită "anticipatiunea erarială," între ambele parti va servi de cenzura parității.

În urmarea acestei împărări, sumele ce competu ierarhiei Metropolitane serbesci în inteleșul rescriptului regesc din 10 August 1868, prin care conclusele congresului naional serbesc din anul 1865 s-au aprobat, — suntu a se estradă direcțiunile fondurilor naționale serbesci Carloviciene, și suntele ce competu dieceselor Aradului și Caransebesului: episcopiei insinuate în Aradu sub presedintia Ilustratitiei Tale, și acolo suntu a se administră separate de celelalte fonduri pre scopul menitului lor. — Totu acestei episcopiei suntu a se estradă cele 300,000 de florini, care le voru capătă diecesele Aradului și Caransebesului din fondul nealienabilu național serbesc și clerical; mai de parte Asia numitul "fondus instrucțu" alu diecesei aradane, precum și fondatiunea facuta de baronul Iosif Rajacsics patriarchal serbesc, pentru unu institutu teologic român.

Protocolele și alte documente referitoare la foniurile din Pest' care suntu de mare interesu pentru ambele părți, se iau în dōne partu și se estradă fiescă cărei părți; celelalte scrisori se predau pentru pastrare Metropoliei carloviciene pre lângă îndatorire, că despre aceste sa dea dieceselor române conspectu exactu, și acestora de către ori voru cere — totu deun'a sa li se dee și copie.

Cându în privința împărării fondurilor totu odata facu și dispusonile pregătitore, și presiguiu 10 Iuniu a. c. că terminu pentru disolvarea comisiunii insarcinate cu inspectionarea acestor fonduri: amu a observă: ca în privința fondului pentru stipendii a lui Athanasius Balla, instrucțiune mai detaliata din partea mea va urmă mai târdiu.

Referitor la acea parte a pactului, ce contiene invoiela în privința modalității, după care e a se procede în acel comunitate bisericesci miste ale eparchielor Temisiorei, Versetului și Aradului, care spre a se încorporă către ierarhia de aceeași naționalitate, nesescu la despartirea ierarhica — anotezutu: ca prin acăstă se sisteză acelu modu de procedură, care pre temeiul principiilor stăverite pentru asemenea casuri de mai înainte, prin sinodul episcopal din Carloviciu la anul 1864, s'a prescris cu prinal'la resoluție din 24 Decembrie 1864. (Ordinatuna cancelariei aulice reg. unguresci din 21 Augustu 1865. Nr. 6973. respective intimatul Consiliului locuitoriu reg. ung. din 24 Augustu din același anu Nr. 65,887). Cu acăstă ocasiune nu potu intrelasă a outrage atenținnea Ilustratitiei Tale la punctele XIX și XX, din procedură nouă, ca în locul terminului desigur acolo să dejă sprijinu, în intelegeră reciprocă sa se desfiga terminuri nouă corespondiente, și ca în locul tribunalului cec. reg. ostasescu de tiéra din Temisiore, care de atunci incocă să a disolvatu, sa se facă totodată invoiela nouă pentru delegarea altui tribunalu din confiniu militaru.

Pentru insasii delegarea tribunalelor la temputu seu, suntu a se face pasii necesari prin ambele părți pactante.

Dreptu aceea amu onore a Te recercă Ilustrissime că sa binevoiesci a face dispusetiunile trebunișoare pentru primirea sumelor banale ce competu dieceselor române atât din fonurile dela Carloviciu, cătu și din cele dela Pest'.

Binevoiesco mai departe Ilustrissime a incunoscintia despre acăstă atâtua comisiunea esmisa în cestunea comunelor miste, cătu și cea pentru împărătirea fondurilor pestane; și pre bas'a celor de mai susu a le provede cu instrucțiunea necesaria, nu altcum a substerne aici spre întrebantuire oficioasa unu conspectu despre sum'a primita dela metropoliu serbescă.

Cu acăstă, recercarea Ilustratitiei Tale din 1 Decembrie 1871. Nr. 287/Pres. e superata.

Bud'a 11. Maiu, 1872.

Dr. Teodora Pauler, m. p.

Sper."

Francia.

"Este ore cine mai bolnavu de cătu d. Thiers, și acăstă este d. presedinte alu republicei. D. Thiers are unu gutură de cele afurisite de care

înse se va tamadui cu paza buna; dară presedintele republicei se află în conflict de atribuții cu adunarea națională; elu nu se mai poate intielege cu dens'a asupr'a punctului capitale de suveranitate."

Asia se exprima jurnalul "L'Ordre" dela 16 Maiu curintă în articolul seu de fondu.

Acăsta comparatiune a jurnalului citatului provine dintr-un accidentu din cele mai grave și ale căruia urmări potu fi funeste reprezentantului poterii executive. De căndu s'a instituitu, prin pactul dela Bordeaux, în condițiuni destul de precarie, capulu guvernului a facutu diverse incercări că sa traga în parte-i o mica dosa de suveranitate. Propunerea dui Rivet, — unu amic sărăcădevotat, — tientă a face presedintelui republicei provisorie o situație definitiva. Proiectul acestă n'a reusită de cătu pre jumătate. Acum trei luni urzisera unu planu mai logicu: prin midilocul unui proiectu de lege asupr'a pressei speră a obtine dela adunare o recunoștere a republicei. În adeveru acestă era midilocul de a dă presedintelui mai multă forță, mai multă soliditate și mai multă independență. Din nefericire, dracosi de deputati, patrunsera în misteriul intențiunilor și... descoperira violență și erore.

De-să prezintata că cea mai neaperata garantie a securității statului, "amenintat de către trădătorii bonapartisti," — precum sciu lectorii nostri din penultimile noastre cronice, — legea în cestună pentru care se votase urgentă, nu potu fi luată în discuție. Vediindu în sfersitu că se impedeau intr-o de același resistență, și că nu se potea trage nimicu în profitul executivului dela suveranitatea națională, presedintele și rezună prin căteva acte de nesupunere. Nepăradu comandă, elu nu se mai supuse. Tota lumea scia că presedintii a presedintelui fiindu ficsata la Versailles, nu intră catusi de putinu în gustul adunării d'a vedea pre presedinte dându serbări și mese la Parisu. Dara neparându-i se că ună că acăstă i-aru potea face vr'unu reu, adunarea inchise ochii și-lu lasă sa facă.

Trebui înse să-si deschida odata ochii, și căndu-i deschise... ce să văde? Guvernului, din tolerantia în tolerantia, din complesintă în complesintă, i venise gustulu a numi, elu d'a dreptulu, pre consiliarii de statu! Numirea consiliarilor de statu este unu dreptu regulat, una privilegiu alu suveranităței. "Ludovicu Filipu i numea, Imperatorele i numea, — dise d. presedinte, — și fără se, i voi numi și eu." D. Dufaure, cu afabilitatea ce pune în discursuri, a sustinută tare pre d. presedinte revendicându dreptulu numirei consiliarilor de statu de către executivă. Dara d. Dufaure cadiu de-si rupse jungiatură. Lucrul eră firescă că de cădă adunarea aru fi cedatu dui Dufaure, s'aru fi desbracatu de suveranitate subordinându-se executivui. Din pactul dela Bordeaux, amenintatul în altăsa și atărea renduri, n'ară mai fi remasă de cătu nisice farimituri. Acăsta considerație indemnă și încurajă să pre cei mai timidu. Intrăgă dreptă se radică că unu singuru omu; stângă, care ere cuvinte sa nu respecte suveranitatea unei camere prea pucinu republicana, resistă din respuneră, dara d'a surdă. Dreptulu d'a numi pre consiliari fiindu alu adunării. "Adunarea domnesce iera nu republika."

Că totu acestea adunarea, care mantine republika, se află sărăcădevotat. Aru potea conveni ca republika în altu-feliu de mâni aru fi mai buna. Décă de unu anu de dile, de căndu e presedinte d. Thiers, aru fi fostu acăstă și adeveratul suveran, fără indoială că aru fi efectuat acte în facă căroră sa heziteze bială adunare. Mai înainte de totu d. Thiers și-aru fi intarită poterea cum sa nu se sgudue pre totu momentulu. Cu modulu acestă, Francia aru fi avută o incredere și o securitate ce-i lipsesc; aru fi avută impositulu asupr'a materielor prime și întrugulu sistemul protectionist; aru fi avută pote o armă organizată... fără serviciu obligatoriu; în fine nimicu nu i-aru mai fi lipsit... din ceea ce-i lipsesc astăzi Franciei, buna său rea, organizarea tierei aru fi fostu cu multă mai înaintata. Adunarea este suverana, dara n'a sciatu face nici unu actu de suveranitate. Ea să servită de suveranitate căndu că sa contrarieze pre presedintele republicei, căndu că sa o vedem cadienda în concessiuni cari potese face iluzioni bietului d. Thiers asupr'a portiunei sele de autoritate ea a domnită, dara mai adesea d. Thiers a gubernat. Adunarea națională pareal de asemenea convinsa că nu eră mai pucinu constituanta că suverana; dara nu fu mai gelosă de a-si

justifică titlul alu doilea, precum lu justifică pre celu întăru. Trebuie să se recunoscă înse că adunarea națională simțea mare greșătă de a-si exercită dreptul suveran cătu și pre celu constituanta. Pe de altu felu, menagiari cu lote partidele cari compunean cameră; desunirea ei, sirgintia atău de zadarnica ce si-a datu că sa discredită imperiul, i-au consumat unu tempu indelungat și preciosu și a slabită în mâinile ei mandarulu ce primește dela tiéra.

Nu este mai pucinu adeveratul că mandatul acestă este și astăzi aidom'a de pre cum s'a fabricat la Bordeaux. Presedintele republicei, cu totu tendințele lui de violă nu l'a vatamă cătu-si de pucinu. Francia se află în facă unei adunări suverane și chiaru constituante. Situația acăstă datează din ion'a lui Februarie 1871, și Domnul scie, căndu se va sfersi. Suntu mulți cari, amariți de acăsta nescutantă, aru doră că adunarea națională sa-si pronuncie ea insa-si disoluționea, cedându locul unei nouă adunări nu mai pucinu constituanta de cătu cea actuală. Altii din contra ceru, cu cea mea mare starință, că ea sa perpetue continuându a totu face la inlesniri presedintelui republicei. Că sa nu se disolve, cameră face a se crede că nu si-a indeplinită missiunea, că n'a liberat inca teritoriul, că n'a invinsu de ajunsu anarchia. Pre căta vreme voru fi Prusieni la Est, pre căta vreme nu se va radică starea de asediul în Parisu și în departamente, majoritatea nu e de opinione a-si depune mandatul, ea hesita a lasăti'eră în pericolile unei nouă alegeri în care aru preside agenti de ai lui 4 Septembrie, cari, în mare parte, suntu acolo inca nedestituiti.

"Mai pre susu de orice pericule, — dice "L'Ordre", — ce aru prezintă în momentulu de fată o dissoluționă a adunării naționali, punem periculul ce aru rezultă dintr'o abdicare a prerogativei sele în mâinile dui Thiers; nimică insa nu pare mai funestu în momentulu de fată și contrariu proiectului de organizare implicat în pactul dela Bordeaux că o suveranitate delegată în mâna a trei: de către națiune unei adunări, de către adunarea unui omu lipsit de prestigiul unui mandat directu și de garanția eredităției. O asemenea delegație, reu definită, reu controlată, supusă la conflicte vecinice ne pare a constitui ună din formele cele mai periculoase ale puterii personale. Într-o siedintă dela 28 Martiu 1865 a corpului legislativu, unu deputat șre-care dicea: "Suveranul se aplică neincetat la fericirea și la marirea Franției. Acestu suveran este gelosu de gloria sea! Dupa ce a meritat affectionea contemporanilor sei, voiesce să-si asigure stima posteritatice. Sa me ferescă Ddieu a tagadui vre-ună din acestea! Dara în ce constă acăstă garantia? În caracterul principelui ce domnesc; și, — a si doră sa mi se spuna, — cine să căndu a cutediatu a dice unei națiuni ca caracterul principelui eră o instituție?"

"Décă Napoleonu III, alesu de către poporu, mostenitorul alu unui nume mare, imperatu alesu cu optu milioane de voturi, nu este o instituționă, cu altă mai pucinu d. Thiers, deputat, alesu de către Camera, presedinte alu Republicei provisorie, nu pote fi o instituționă, ci abia o individualitate isolată, care, sia cătu de interesanta, totu va fi supusa la accidente, pre care unu singuru votu 'lu pote nimici, pre care unu guturariu capatatu din racela lu pote face sa dispară. Chiaru d. Thiers, în 1865, 'si exprimă temerile ce-i dă puterea provisoria a lui Napoleonu III. Nu scimă décă temerile de atunci ale d-lui Thiers voru fi fostu legitime, aceea înse ce ne pare curiosu acum este guvernul formatu de Adunare și pre care 'si propune a 'lu mantiene, cu totu formă cea fragată."

"Déră ce trebuie sa facem? Voim a indică adunării naționali unu limanu gloriosu; voim a-i spune modulu cu care 'si pote exercita și suveranitatea și dreptul constituantu. Este cineva mai mare decătu dens'a: este națiunea. Céra uatiunei grija d'a decide între totu partile pre cari le atită provisoriu a dorii puterea. Avendu în vedere ca în adunare a adjunsu turnul lui Babel, unde nu se mai intielegu omenii; avendu în vedere ca nu se mai guverna și ca nu se mai constituie, propunem sa se invocă judele suprem: Aci e lealitate, pacea, legalitatea soluționei. Facendu apelul acăstă, reprezentanța națională se mărtuește de slabiciune; ca se va radica, în ochii tieri și în ochii istoriei!"

Acum nasce întrebarea: uni-se-voru partidele

tote din camera a consultă naliunea, a face apelul către popor? Noi nu credem, pentru cunovința că dintre toate partidele numai bonapartistii sunt cari ceru apelul către popor, și caușa ea numai acolo, numai în bonapartismu, este adeverat: vox populi, vox Dei.

T. C.^a

Varietăți.

** Maialolu Reuniunei sod. rom. anunțau pre adi se amâna, ofara din caușa tempului nefavoritoriu și din caușa evenimentului trist, adus la cunoștința în fruntea făiei noștri de astăzi. Despre tineretă maialului, mai tardiu și modalitatea, în carea se va tine, se va face cunoscut.

** Necrolog. An'a Popu nascuta Hentesiu cu inim' frântă anuncia moarte iubitului ei sociu Trifonu nob. de Popu — parohulu comunei Jomalu — care după o scurta boli în 9 Martiu a. c. st. v. pregătitu cu s. taine si-a datui suflotul cu anim' linisita în mâinile creatorului. Pre lângă desperat' vedova, îu mai deplângu cu lacremi serbinti fiicele Luis'a și Rachila din apropiere — iera Maria — precum neconsolabilele lui — unici — fiu Ilarie din mare departare; cununatul lui: Elia Hentesiu unicul frate a vedovei doiose, — nenumerabilele ruđenii — nepoli și nepôte, precum și comun'a Jomalu întrăga a cărei demnă parinte susținută au fost în lungul său de ani 38 — unde au înconjuruit în onore, unde a stersu multe lacremi de prefația celor miseri, — unde au fostu iubită de totu omulu pentru rară-i omenitate, pentru exemplară-i punctuositate în afacerile bisericesci cu deosebire — și pentru pietatea-i caracteristica care i-a fostu viu'a mangaiere, și firm'a convingere a salutei susținută !!!

Fia-i tierău' usioră, și amintirea eterna !!

** Multiamita publica. Subscriu, ale căroru inime fragede suntu imbrăcate în doliu, pentru perderea ce li-o casină crudă și neimpăcabilă moarte, rapindu cu necruțiare pre soștula loru colegu Davidu Lazariciu (înmormantat în 22 Maiu a. c.), juristu a III., unu teneru de o diligentia, perseverantia și punctualitate exemplare atâtă facia cu fostii sei superiori cătu și cu fostii sei colegi pre cîmpulu celu vastu alu muselor, — că unii, cari suntu indiestrati cu inime susceptibile și recunoșcătorie pentru totu ce e bunu, nobilu și frumosu — și tienu de strictă detinția morale, a aduce prin acăstă cea mai cordiale a loru multiamita, tuturor acelor domni, cari patruși de simtiu celu nobilu de marimisitate, generositate și umanitate, au bine-voiu a contribu la înmormantarea corespondentă și conform caracterului, de care s'a bucurat repausatul în viață.

Domnii contribuitori suntu: Il. sea Rvssm. D. Archimandru și Vicariu metrop. N. Popescu cu 2 fl. Il. sea d. Colonelu C. R. pens. Davidu Baroni Ursu de Margine cu 3 fl. Il. sea d. cons. aulicu în pens. Iacobu Bolog'a cu 2 fl. Il. sea d. cons. pens. Pavelu de Dunc'a cu 2 fl. Il. sea d. consil. gub. în pens. Elia Macelariu cu 2 fl. Il. sea d. cons. pens. Petru Manu cu 1 fl. Clarissim. d. Dr. Gustav Lindner, Direct. Acad. cu 5 fl. Rvssm. d. protop. și Direct. siminariale Ioanu Hannia cu 1 fl. elicuș cu 1 fl. Rvssm. d. prot. și prof. Ioanu Popescu cu 2 fl. Rvssm. d. ases. cons. Zaharia Boiu cu 2 fl. Rvssm. d. protop. Ioanu V. Rusu cu 1 fl. — care binevoi a seversi și cultulu funebra gratuită — Rev. d. prof. Nicolau Cristea cu 1 fl. Multu Onor. d. advocatu prov. Dr. Demetru Racuciu cu 10 fl. M. On. d. adv. prov. Dr. Ioane Nemesiu cu 1 fl. Stim. d. adv. prov. Ioane de Pred'a cu 1 fl. Multa On. d. jude reg. Petro Rosca cu 1 fl. Multa On. d. Iosifu Sterca Siulotin cu 2 fl. Stim. d. subjude reg. Ioane Badila cu 5 fl. Stim. d. Capitanu C. R. pens. Ioane Bradu cu 1 fl. Stim. d. N. N. cu 1 fl. Stim. d. secret. fin. Ioane Tulbasinu cu 50 cr. Rev. d. prof. de teol. Dr. Ilariu Poscariu cu 1 fl. Rev. d. secret. cons. Nicolau Fratesiu cu 1 fl. Stim. d. I. Alemanu, direct. reg. de cancellaria cu 2 fl. Stim. d. direct. alu „Albinei“ Visarionu Romanu cu 2 fl. Stim. d. contabilu alu „Albinei“ Stim. Lissai cu 1 fl. Stim. d. secret. magistr. Ioane Creliu cu 1 fl. On. d. Demetru Munteanu cancel. reg. cu 1 fl. On. d. cancel. reg. Petru Pinciu cu 1 fl. On. d. Antoniu Bechinitiu, neguțatoriu cu 2 fl. O. d. Gregoriu Mateiu neguțatoriu cu 3 fl. On. d. proprietariu Androne cu 1 fl.

On. d. Nicolau Beu ospetariu cu 1 fl. Junimea româna studiosa din Sibiu cu 5 fl.

Nu mai puțina multiamita exprimam și multa on. corpă profesorale dela gimn. reg. de statu, care la cererea și dorintă noastră b-nevoi a lasă junimea întrăga studiosa la acelu parnasu alu muselor a petrecere pre repausatul cu flamura funebra la locul de odihna; asemenea on. d. Georgiu Haggi, care lasă carulu funebrala gratuită a due remasitiele pamentesci la locul destinat; totu asiă corul seminariale rom. gr. or. de aici, care prin cântările sale funebrale, ce erau în stare a despici și animile cele mai impetrite, a contribuit foarte mult la sternirea condolentiei și a datu espreștiune viuă doliului de care erau cuprinși asistentii; în fine tuturor de ori-ce secesu și clasa, cari au petrecut partea pamentescă a linisitului nostru colegu și au asistat pâna său asediati sub glăcea rece.

Tuturor susu-amintitilor le repetim cordial'a noastră multiamita !

Juristii români dela Academi'a reg. din Sibiu.

** (Junimea româna) dela facultatea teologică din Gherla încă să serbatu cu mare solemnitate și în modulu corespondentioru memorabil'a din 15 Maiu.

** (Drumul de feru) dela Chisineu la Prutu se lucrăza cu activitate. În acestu moment se lucra la unu tunel pre mosi'a Cornesci, alu cărui lungime va fi după cum se asecură, mai mare decâtua aceea a ori cărei tunel din Russia. Pentru acestu scopu s'au adus lucrațori foarte numerosi din guvernamentele cele mai departate. În treprindetoriul acestui tunel este același, care a luat asupra sa lucrările, ce se incep acum la Sevastopolu.

** (Adunarea) învelitorilor germani din estu anu, ce s'a tienutu în Hamburg, s'a finită și a fostu ună dintră cele mai grandioase, din căte s'au tienutu pâna acum'a. Au fostu de facia preste 5000 de învelitori din toate părțile și ungheștilor Germaniei și s'au desbatutu temele oele mai delicate și interesante, de pre cîmpulu didacticei seu alu instructiunei teneretului studiosu.

** (In Agnita) fulgerulu aprinse sior'a unui sasu, ventul celu vehemate susține focul în mai multe parti ale stradei și acesta apoi mistu înca vre-o căteva siure, daună se urca la 3000 fl.

** (Carbonele) în giurul Oradei-Mari $\frac{3}{4}$ mile dela Borodulu-Mare, pre unu teritoriu de 500,000 stânjeni au datu de unu strat de carbuni de pétre, care stratu mesura 6—12 urme; în privintă calitativa, se poate asemăna cu cei mai buni carbuni de pétre.

** (Carta nouă de poste) s'a compus din partea ministerului de comerciu, care cuprinde toate stationile postale din Ungaria, Ardeal, Croatiă, și din cele-lalte tieri anexate, precum și stationile căilor ferate și ale comunicatiilor, asemenea stationile postale ale căilor ferate și ale comunicatiilor din tierile învecinate. Carl'a costa 1 fl. și se poate procură dela administratiunea postale din Pest'a.

„Feder.“

Concursu.

Pentru ocuparea postului de capelanu, lângă bolnaviosulu parochu Anan'ia Mag'a la parochia gr. or. Cuciulat'a, cu filia Lupsi'a, în protopresbiteratul I alu Fagarasiului, statatoru din 187 familii în matera, și 49 în filia, cu totalu 236 familii, agricultori.

Emolumentele pentru fîtoriul capelanu suntu: totu venitulu din filia; iera din matera dela 40 gazde simbria, — cum și jumetate din toate picusurile ce vinu în biserică și afară, după stol'a obiceiuită.

Doritorii de a ocupă acăstă statione au să fie teologi absoluti gr. or. și concursele loru, în sensu statutului organicu cu documentele necesare bine instruite voru avea ale ascerne subscrivatoru pâna la 8/20 Iuniu a. c.

Fagaras 8/20 Maiu 1872.

Petru Popescu
Protop.

In contilegere cu comitetulu parochialu.

(1—3)

Concursu.

Pentru ocuparea stațiunii vacante de protopresbiteru alu tractului Mercurei cu reședință în acestu opidu, se scrie prin acăstă concursu pâna la 20 Iuniu a. c. st. vechiu în inteleșulu § 23, nr. 5 și § 63, din statutul organicu, iera alegerea se va seversi în 26 Iuniu 1872.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu comunitatile protopopesci.

Doritorii de a concură la acestu postu au de a fi barbati qualificați în sensu statutului nostru organicu, apti și bine meritati pre terenul bisericescu, și scolaru, să fie absoluci de gimnasiu și maturanti, aceia carii voru produce documente ca au studiat la unu institutu mai înaltu voru avea antaietatea, iera concursele loru bine instruite, se voru ascerne la scaonul protopopescu ortodoxu alu Mercurei, respective la presidiul interimale alu aceluia în Sabiu.

Sabiu 16 Maiu 1872.

Comitetulu protopresbiteralu.
Petru Badila
Prot.

(1—3)

Concursu.

La stațiunea parochială vacanta din comună Merchiasia, cu filia Jomboru, protopresbiteratul Cohalmului, se scrie concursu pâna la Dumineacă intâia după Rosalii, carea este în 11 Iuniu a. c.

Emolumentele suntu:

a) dela 114 familii din matera și dela 36 famili din filia căte o ferdela de grâu, cu totalu 150 ferdele ardeleanesci, dimpreuna cu tacsele stolari sistemizate;

b) porțiunea canonica statatoru din $9\frac{1}{2}$ jugere parte pamentu aratoriu, parte fanatie din care 2 jugere se cozesce în totu anulu. Lângă care o canepiste de o ferdela, și o verzaria.

c) Lemnele trebuintiose de focu. Apa serata de ajunsu, și în totu anulu roditoriu se potu îngrija 2—3 rematori la ghinde.

d) Casă parochială cu toate cladirile economice necesari și gradina pentru legumi.

Doritorii de a ocupă acăstă statione, au să ascérne concursele loru instruite în sensu „Statutului Organicu“ la scaonul protopresbiteralu gr. or. alu tractului Cohalmului în Cat'a.

Merchiasia în 11 Maiu 1872.

Nicolau Mircea
Adm. prot.

In contilegere cu comitetulu parochialu

(3—3)

Edictu.

Eudochi'a Calderariu nascuta Ioanu Argintariu dela Fofidea, carea în tempu de 6 ani de când a încheiatu casatoriu cu barbatulu ei, în repetitive renumi la parasitu din necredinta — iera acum'a mai are urma după cum se constată jefindul de ce păvăto mai scumpu și de bani, l'a parasită de totu nescindu-se de loculu petrecerei ei, — se provoca deci, că în terminu de o jumătate de anu, nesmitită sa se presentă înaintea scaonului ppescu, căci la din contra și fără de dens'a se va dă otarire causei la cererea actorelui barbatului ei, amesuratul canonelor s. noștre bisarici gr. or.

Nocrichiu în 5. Maiu 1872.

Scaonul ppescu gr. or. tract.
Nocrichiu C.-Mare.

G. Maieru

Adm. ppescu.

(3—3)

Edictu.

Adamu Leancu, carele de patru ani, a parăsitu cu necredinta pre leguit'a sea socia, Paraschiv'a Iosifu Morariu, ambii din Codlea, se citădă prin acăstă, că în terminu de unu anu și o sf, dela datulu de fată, sa se presentă înaintea subscrivatoru scaonul protopopescu, căci la din contra, procesulu divertialu, incaminatul de soci'a sea, se va decide să în absență lui, în sensu ss. canone ale bisericii noștre gr. or.

Zernescu 19 Aprilie 1872.

Dela scaonul protopresbiteralu
alu Branului.

I. Metianu
Protopopu.